

Dames en Heren, jongens en meisjes

Voor zover ik u nog niet mocht begroeten bij het Joods gedenkteken, wil ik u vanaf deze plaats hartelijk welkom heten op deze jaarlijkse herdenking.

Fijn dat u, dat jij er ook dit jaar weer bent.

4 mei 2015.

In de jaren voorafgaande aan de Tweede Wereldoorlog ging de Engelse minister Chamberlain voor overleg naar Berlijn. Bij zijn terugkeer in Engeland toonde hij vol trots en voldoening de overeenkomst die de vrede in Europa zou waarborgen.

Helaas bleek een korte tijd later, toen Hitler opnieuw een land binnenviel en annexeerde, de werkelijke waarde van de overeenkomst .

Op dat moment begrepen de toenmalige bewindslieden dat je met een agressor als Hitler geen afspraken kon maken.

Jaren van strijd volgden:

- honderdduizenden jonge soldaten verloren het leven
- velen werden voor hun gehele verdere leven zowel geestelijk als lichamelijk verwond en verminkt
- zes miljoen Joden werden heel bewust de dood ingedreven
- en vele, vele duizenden zigeuners en homoseksuelen gingen dezelfde weg.

Na de oorlog was de bevolking van ons land opnieuw in verwarring. Er heerste vreugde en opwinding, maar er waren ook gevoelens van onzekerheid en verdriet.

Het valt niet mee om 70 jaar later helder voor de geest te halen wat er toen precies omging in ons volk.

Het verzet was boos en enkele maanden na de beëindiging van de oorlog werd het verzet zelfs al op een zijspoor gezet.

De vooroorlogse verdeeldheid dook weer op.

De Nederlandse regering in Londen had beloofd dat na de bevrijding zuivering en vernieuwing hand in hand zouden gaan. Helaas gebeurde dit niet.

Bij de mensen van de binnenlandse strijdkrachten werden zeer krenkende huiszoeken gehouden.

Het verzetsblad de Uitkijk schreef op 9 maart 1946:

Soms benijden wij onze gevallen makers, dat zij niet hebben meegemaakt wat wij iedere dag om ons heen zien. Bruut egoïsme, corruptie, achteruitstelling. heulen met de vijand van gisteren, het drukken van handen die eens onze ruggen striemden.

Vanavond zijn wij bij elkaar gekomen om al die slachtoffers te gedenken Ook hen die de oorlog overleefden, maar de rest van hun leven moesten leren omgaan met wrok, bitterheid en afwijzing

Na de oorlog kreeg Nederland langzaam maar zeker meer aanzien in de internationale politiek. Wij ontpopten ons tot felle voorstanders van een verenigd Europa en waren bereid deel te nemen aan vredesmissies.

Maar ook tijdens deze vredesacties werden vele jonge mensen voor hun leven geestelijk dan wel lichamelijk verwond.

Ook hen eren wij vanavond.

Sinds 1945 staat het ene volk op tegen het andere en in grote delen van de wereld heerst oorlog, vervolging en tirannie.

In het terrorisme kreeg de wereld er een nieuwe ongrijpbare vijand bij. Zeer velen voelen zich juist door het terrorisme onveilig en lam geslagen.

Alle zekerheden waarop wij dachten te kunnen bouwen vallen weg.

Ook in ons land ontstaat bij velen het gevoel van angst.

De internationale politiek doet wanhopig zijn best om de burgers het gevoel van veiligheid te schenken.

Intussen wordt het voor iedereen duidelijk het zal steeds onmogelijker worden om het geweld buiten de grenzen van Europa en ons land te houden.

Na de oorlog hebben wij ook ervaren dat welvaart geen welzijn betekent.

Met elkaar hebben wij een samenleving gecreëerd waarin zowel jongeren als ouderen zich bedreigd en onveilig voelen.

Uit allerlei rapporten blijkt dat onze samenleving niet meer het meest elementaire kan bieden namelijk veiligheid.

Ook in de gezinnen ontbreekt deze veiligheid steeds vaker, waardoor een deel van onze jongeren moeilijk en onbereikbaar worden.

Is dit nu niet juist datgene wat de avond van de vierde mei onderscheidt van alle andere avonden. Op 4 mei mogen wij elkaar wijzen op onze verantwoordelijkheid voor datgene wat om ons heen gebeurt.

In de jaren 1940 1945 hebben velen hun gezinnen, hun goederen en hun leven ingezet omdat zij het onrecht om zich heen niet konden aanzien. Laten ook wij ons nu opnieuw voornemen ons in te zetten voor hen die het zwijgen is opgelegd, voor de zwakkeren en de onderdrukten. Dan staan wij niet langer alleen stil bij de slachtoffers en helden van toen, maar ook bij de slachtoffers en helden van nu. Laten wij daar waar de wereldleiders vandaag falen het elkaar toe roepen.

DIT NOOIT WEER.

Zo dadelijk hoort u het blazen van het taptoesignaal.

Daarna volgen twee minuten stilte en vervolgens zingen wij het eerste en zesde couplet van ons Volkslied.